

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	15-26/304376
Otsuse kuupäev	20.02.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Osaühingu MIIL vaidlustus Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse minikonkursil „Konteinerveoteenus 2026 (KHL)“ (viitenumber 304376) hankija otsustele tunnistada mõlemas minikonkursi osas vastavaks ja edukaks AKTSIASELTS-i RW-Trans pakkumus
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Osaühing MIIL, esindaja vandeadvokaadid Kadri Härginen ja Mario Sõrm Hankija, Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus, esindaja Astra Mölder Kolmas isik, AKTSIASELTS RW-Trans, esindaja vandeadvokaat Kati Jakobson-Lott
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg-de 3 ja 8 alusel

1. Jätta rahuldamata Osaühingu MIIL vaidlustus Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse minikonkursil „Konteinerveoteenus 2026 (KHL)“ (viitenumber 304376).
2. Mõista Osaühingult MIIL AKTSIASELTS-i RW-Trans kasuks välja AKTSIASELTS-i RW-Trans lepingulise esindaja kulud 1750 eurot (käibemaksuta).
3. Jätta Osaühingu MIIL vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei

esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 14.01.2026 avaldas Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris minikonkursi „Konteinerveoteenus 2026 (KHL)“ (viitenumber 304376) (edaspidi Minikonkurss) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD, sh Tehniline kirjeldus (edaspidi TK) ja Vastavustingimused. Minikonkurss on korraldatud riigihanke „Siseriiklik ja rahvusvaheline konteiner- ja treilerveoteenus“ (viitenumber 276346) (edaspidi Riigihange) tulemusena sõlmitud raamlepingu (edaspidi Raamleping) alusel ning on jagatud kaheks osaks.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 20.01.2026, esitasid Minikonkursi osades 1 ja 2 pakkumused kaks pakkujat: Osaühing MIIL ja AKTSIASELTS RW-Trans.

2. 22.01.2026 otsusega tunnistas Hankija mõlemas Minikonkursi osas vastavaks ja edukaks AKTSIASELTS-i RW-Trans pakkumused.

3. 22.01.2026 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Osaühingu MIIL (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsusele tunnistada mõlemas Minikonkursi osas vastavaks ja edukaks AKTSIASELTS-i RW-Trans (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus.

Käesolevas otsuses on Minikonkursi all peetud silmas Minikonkursi mõlemat osa ning esitatud pakkumuste all Minikonkursi osades 1 ja 2 esitatud pakkumusi, kui ei ole eraldi märgitud teisiti.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 29.01.2026 kirjaga nr 12.2-10/15 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 03.02.2026 ja neile vastamiseks 06.02.2026. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja ja Kolmas isik. Teiseks tähtpäevaks esitasid täiendavad seisukohad ja menetluskulude nimekirja Hankija ja Kolmas isik.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Osaühing MIIL**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Minikonkurssile kohalduvad RHS §-is 47 sätestatud nõuded hankija otsustele ja nende põhjendustele.

RHS § 47 lg 4 p 3 sätestab, et hankija peab pakkujatele avaldama andmed eduka pakkumuse kohta, mis andsid edukale pakkumusele eelise teiste pakkumusega võrreldes. Sama reegel tuleneb ka RHS § 30 lg-st 11.

5.2. Edukaks tunnistamise otsuse kohta esitatud teates on Hankija jätnud täitmata nn eeliste kohta teabe edastamise kohustuse. Vaidlustaja ei tea, kas Kolmanda isiku pakkumusel olid sellised eelised tema pakkumuse ees, mis õigustasid Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamist.

Vaidlustajal on alust arvata, et Hankija ei ole hindamiskriteeriumide osakaalule omistatud hindepunkte korrektselt välja arvutanud. Seetõttu ei ole Kolmanda isiku pakkumus edukaks tunnistatud kooskõlas hindamiskriteeriumidega. Kui see nõnda on, siis ei saa Kolmanda isiku pakkumus olla ka edukas ühes või mitmes Minikonkursi osas ja Hankija otsus tuleb üksnes sel

põhjusel kehtetuks tunnistada.

5.3. Kolmanda isiku pakkumus ei vasta Riigihanke ning selle alusel sõlmitud Raamlepingu tingimustele.

5.3.1. Pakkujatele, sh Kolmandale isikule, tuleneb Riigihankest ühikuhindade piirhind, mille ületamise korral tuleb pakkumus tagasi lükata.

5.3.2. Vaidlustajal on alust arvata, et Kolmanda isiku poolt Minikonkursil pakutud ühikuhinnad ületavad Vastavustingimustes viidatud Raamlepingu maksimaalseid ühikuhindu. Iseäranis võib see esineda Minikonkursi mõlemas osas esitatud ühikuhinna puhul kategoorias „Laadimise maksumus (ühe konteineri veoüksusele laadimise maksumus)“. Kui see kasvõi ühe ühikuhinna puhul nii on, siis ei saa Kolmanda isiku pakkumus olla vastav ega seetõttu ka edukas.

Samuti oli Riigihankes tingimuseks seatud, et ühtegi ühikuhinda ei tohi ristsubsideerida. Asjaolu, et see keeld oli esitatud hindamiskriteeriumides, ei tähenda, et tegemist polnud vastavustingimusega. Kuna Hankija on Minikonkursi vastavustingimuseks seadnud, et pakkumus peab vastama ka Riigihanke tingimustele, siis tuleneb sellest, et ka ristsubsideerimise keeld Minikonkursil hõlmab samu ühikuhindasid.

5.3.3. Vaidlustajale teadaolevalt pakkus Kolmas isik juba Riigihankes kategoorias „Laadimise maksumus (ühe konteineri veoüksusele laadimise maksumus)“ sellise ühikuhinna, millega pole ristsubsideerimiseta võimalik laadimise kulu katta. Kui Kolmas isik pakkus ka Minikonkursil sama hinna, siis järelikult peab ta seda ühikuhinda lubamatult ristsubsideerima .

5.3.4. Kui Hankija on seadnud RHAD-is ristsubsideerimise keelu, siis on ta kohustatud sellele vastavust ka kontrollima. Tõenäoliselt ei ole Hankija seda asjaolu kontrollinud.

5.4. Vastavustingimustes on Minikonkursi mõlema osa kohta nõutud, et pakkuja peab kinnitama, et ettevõttel on olemas ADR vedudeks kohaldatud sõidukid ning kvalifitseeritud autojuhid. Sõnastus *on olemas* viitab, et selline võimekus peab pakkujal olema pakkumuse esitamise hetke seisuga. TK täpsustab seda võimekust nii, et täitja kohustub olema võimeline enda või partnerite veovahendite ja kvalifitseeritud autojuhtidega teostama ADR vedusid kuni 8 TEU üheaegselt. TK viimase osa kohaselt peavad pakkujal olema vajalikud ja kehtivad load, mh ADR load sõidukitele ja autojuhtidele, pakkumuse esitamise ajal.

5.4.1. Vaidlustaja mõistab neid tingimusi nii, et Hankija seadis vastavustingimuseks, et pakkujal peab olema minimaalselt võimekus teostada üheaegseid ADR vedusid kuni 8 TEU ulatuses ja ta peab omama selleks kehtivaid lube sõidukitele ja autojuhtidele juba pakkumuse esitamise hetke seisuga.

5.4.2. Kolmandal isikul ei olnud pakkumuse esitamise hetke seisuga võimekust teostada üheaegseid ADR vedusid kuni 8 TEU ulatuses ega selleks sõidukitele kehtivaid lube. Tingimus kuni 8 TEU üheaegselt tähendab lihtsustatult, et pakkujal peab olema vähemalt kaheksa ADR klassi sõidukit, et Hankija soovitud veoseid ühealgselt teenindada.

5.4.3. Vaidlustaja kontrollis majandustegevuse registrist ja muudeks avalikest andmekogudest Kolmanda isiku tegevuslube ja nende raames kasutatavaid sõidukeid ja tuvastas, et ADR klassi sõidukeid on Kolmandal isikul maksimaalselt neli. Kolmel nendest puudus 22.01.2025 seisuga kehtiv ADR-klassi kohane ülevaatus, mis tähendab, et nõutavad load võisid olla maksimaalselt ühel sõidukil ning kolme sõidukit ei saaks igal juhul ADR vedudeks kasutada.

Seega ei olnud Kolmandal isiku pakkumuse esitamise ajal ADR-klassi sõidukeid, mis oleks olnud võimalised teenindama üheaegseid ADR vedusid kuni 8 TEU ulatuses, ega nende sõidukitega seotud lube.

5.5. TK kohaselt peab pakkujal olema iseseisva laadimise (Sideloader) võimekus vähemalt kahe veovahendi näol. Vaidlustajale teadaolevalt ei ole Kolmandal isikul olnud ega ole ka praegu selliseid veovahendeid.

5.6. 03.02.2026 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

5.6.1. Hankija otsus on vastuolus RHS § 47 lg 4 p-iga 3 ega ole kontrollitav ja läbipaistev. Hankija eksib väites, et ta ei pidanudki oma otsuste põhjendustes selgitama eduka pakkuja pakkumuse eeliseid Vaidlustaja pakkumuse ees, kuna väidetavalt pakkus Kolmas isik samu maksumusi, mida oli pakkunud raamlepingu hankes

5.6.1.1. RHS § 47 lg 4 p-i 3 mõte ja eesmärk on suuresti selles, et kõik riigihankes osalevad pakkujad teaksid, millised on eduka pakkuja pakkumuse eelised teiste pakkujate pakkumuste ees. Selle reegli mõte ei ole teavitada eduka pakkuja pakkumuse eelistest piiratud ulatuses või osaliselt, vaid see, et kõik teised pakkujad teaksid esitatu põhjal hinnata, kas nende õigusi võib olla otsusega rikutud ja nõnda kaaluda oma õiguste eest seismist nt vaidlustusega.

Hankija asus alles vaidlustusmenetluses väitma, et Kolmanda isiku pakkumuse eelis seisnes väidetavalt selles, et tema vedude kogumaksumused olid Vaidlustajast soodsamad. Vaidlustajale ei saa olla iseenesest ilmne ega teada see, milliseid maksumusi Kolmas isik pakkus teistes hindamiskriteeriumides ega seegi, kas need maksumused olid samad, mis Riigihankes pakutud või midagi muud.

5.6.1.2. Kuna Minikonkursi ega Raamlepingu tingimustest ei tulenenud keeldu pakkuda Minikonkursi raames teistsuguseid hindu, kui Riigihankes, siis ei ole ainult poolte hindamiskriteeriumide kohta teabe avaldamine RHS § 47 lg 4 p-iga 3 kooskõlas. Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse väidetav eelis jääb Vaidlustajale teadmata, kuna see põhineb ebaõigel eeldusel, et Vaidlustaja peaks teadma või eeldama, et Kolmas isik pakkus (väidetavalt) samu maksumusi, mida pakkus Riigihankes.

5.6.2. Hankija ja Kolmas isik näivad viitavat sellele, et Minikonkursi ja Riigihanke hindamiskriteeriumid on samad. Nii see ei ole, kuna Minikonkursi hindamiskriteeriumideks on puhkepäevadel kohaldatav hinnalisa ja riigipühadel kohaldatav hinnalisa, mida Riigihankes seatud ei olnud. Seega, kui Hankija ebaõige käsitlusega kaasa minna ja võtta aluseks, et Vaidlustaja pidi eeldama, et Kolmanda isiku pakkumuse maksumus on samade hindadega, mis Raamlepingus, siis sama eeldus poleks isegi teoreetiliselt võimalik puhkepäevadel kohaldatava hinnalisa ja riigipühadel kohaldatav hinnalisa puhul.

5.6.3. Hankija väldib vastuses vaidlustusele küsimuse käsitlemist sellest, et kas tema seatud vastavustingimustest tulenes ristsubsideerimise keeld ka Minikonkursi raames. Hankija selgitab vaid seda, et Minikonkursi hindamiskriteeriumide juures oli esitatud märge „Ristsubsideerimine on keelatud!“ ainult hindamiskriteeriumide 1 osas, kuid ei esita seisukohta vastavustingimuse osas, milles Hankija on esitanud reegli, et Minikonkursil esitatud pakkumus peab vastama ka Riigihanke tingimustele. Riigihankes oli ristsubsideerimine keelatud kõigi hindamiskriteeriumide vahel, millest kõiki kasutab Hankija ka Minikonkursil.

5.6.4. Vaidlustaja ei vaidlusta Riigihankes tehtud otsuseid ja kriteeriume, vaid soovib, et Hankija järgiks neid reegleid, mis on Minikonkursil tingimustes seatud. Kui Hankija väidab, et ta ei ole Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse osas terviklikult ristsubsideerimise keelu täitmist kontrollinud, siis ei ole Hankija oma kohustusi ka täitnud ning otsus ei ole õiguspärane.

5.6.5. Hankija argumendile, et Riigihankes esitasid mitmed pakkujad kategoorias „Laadimise maksumus (ühe konteineri veoüksusele laadimise maksumus) – konteinerhaagis“ ühikuhinnaks 0 eurot, on selgitus tavapraktika pinnalt olemas. Üldlevinud praktika kohaselt ei ole Eestis

vedajad kunagi küsinud lisatasu konteineri tavalisele veoüksusele laadimise eest, sest see ei ole teostatav autojuhi poolt. See tähendab, et konteineri laeb konteinerhaagisele kas tõstuk, kraana või muu tehnika. Tulenevalt sellest, et juht ei tee tööd samal ajal on tegemist klassikalises mõistes ooteajaga ning lisatasu rakendub ainult juhul kui tasuta ooteaeg lõppeb. See ei ole töövõtja teostatav töö, vaid tavaliselt veoüksusele laeb eseme mõni kolmas isik.

5.6.6. Sideloaderiga konteineri laadimine veoüksusele on autojuhi poolt teostatav töö. Sellel ajal peab olema autojuhil kaart digimeerikus töötaja peal, autojuht teeb reaalselt tööd, mootor töötab, kütus kulub ning pakkujal on sellest tulenevalt kulud. Sarnaselt kraanaautole on tõstetöö tasustatud ja turul ei ole keegi pakkunud tõsteteenust "tasuta".

Reaalsuses tähendab see, et ettevõtja on tõstnud mingi muu teenuse hinda eeldusel, et sellist tööd ei toimu ning arvestanud tõstete hinna muude hindade sisse, mis viitab otseselt ristsubsideerimisele.

Juhul kui sama tööd tellitakse tegema tavaauto siis rakendub kohapeal ooteaeg, mis on juhi jaoks tasustatud, sest tema ei tegele laadimistöödega.

5.6.7. Teised juhtumid kus võib tekkida lisatõsteid:

1) konteinerid viiakse kohale 2x20ft korraga, kohapeal vaja teha 2-3 lisatõstet, et konteinerid ükshaaval sobivasse asukohta paika tõsta;

2) konteineri ukсед asetsevad sideloaderil vales suunas, selleks, et konteiner õigesti paika tõsta tuleb panna konteiner maha ja korjata uuesti peale teisest suunast.

Tõenäoliselt ei ole selliste tegevuste hinnastamine Kolmanda isiku pakkumuses kajastatud.

5.6.8. Hankija eksib väites, et Hankija arvates on vastavustingimused ADR vedudeks kohaldatud sõidukitele ja nendega seotud lubadele üldistatud suutlikkuse lubadused tuleviku tarbeks, mida ükski pakkujat ei pidanudki pakkumuse esitamise hetkel täitma.

Vastavustingimustes on Minikonkursi mõlema osa kohta nõutud, et pakkujat peab kinnitama, et ettevõtte on olemas ADR vedudeks kohaldatud sõidukid ning kvalifitseeritud autojuhid. TK viimase osa kohaselt peavad pakkujal olema vajalikud ja kehtivad load, mh ADR load sõidukitele ja autojuhtidele, pakkumuse esitamise ajal.

5.6.9. Juba nende tingimuste esitusest tuleneb, et ADR vedude tarbeks kohaldatud sõidukite olemasolu ja arvu ning nendega seotud lubade tingimuse pidid pakkujad täitma pakkumuse esitamise aja seisuga, mitte teadmata hetkel tulevikus. Ükski muu tõlgendus ei ole RHAD-iga kooskõlas.

5.6.10. Kuna RHAD-ist tulenes kohustus, et vastav võimekus peaks olema pakkujatel olemas juba pakkumuse esitamise aja seisuga, siis nähtub Kolmanda isiku vastusest vaidlustusele, et sellist võimekust Kolmandal isikul pakkumuse esitamise aja seisuga ei olnud. Kolmas isik väidab, et tal on kõigest üks sõiduk, mis vastab ADR tingimustele praegu, kuid teiste sõidukite osas on üksnes *valmidus* ja koostööpartner, kelle väidetavad võimekused ei ole kontrollitavad.

5.6.11. Ühe ADR sõidukiga ei ole seaduslikult võimalik teostada ADR vedusid kuni kaheksa TEU ühealgsest. Lähtuvalt liiklusseaduse §-is 80 sätestatust, ei saa ühele veoüksusele paigutada üle kahe TEU. Eelmainitust tulenevalt saab järeldada, et kaheksa TEU vedu ei ole võimalik teostada vähem kui nelja autorongiga. Lisaks mõõtmetele tuleb arvesse võtta ka merekonteinerite kaalu. Eestis lubatud suurim täismass ilma eriloata on 44 000 kg. Veduki ja poolhaake orienteeruv taara kaal on ~14 000 kg. Sellest lähtuvalt saab järeldada, et kaks TEU korraga on võimalik vedada juhul kui konteiner kaalub kuni 15 000 kg (koos taara kaaluga). Ühe standard TEU kogukaal võib olla kuni 36 000 kg (lähtudes ISO standardist 668:2020). Eeltoodud andmetest lähtudes on vajalik autorongide arv kaheksa TEU vedamiseks kaheksa autorongi, kui kaal ületab 15 000 kg konteineri kohta.

Autorongi lubatud mõõtmeid või massi ületades muutuks hankelepingu sõlmimine sellise

pakkumuse alusel seadusega vastuolus olevaks ning seega tühiseks tehinguks, sest sellise veo tellimine poleks õiguspärane. Kui Kolmandal isikul pakkumuse esitamise hetke seisuga vastav võimekus puudus, siis ei saa Kolmanda isiku pakkumus olla vastav.

6. Hankija, **Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

6.1. RHS § 47 lg 4 p-i 3 kohaselt on Hankija kohustatud esitama ebaedukale pakkujale üksnes need andmed eduka pakkumuse kohta, mis andsid sellele eelise Vaidlustaja pakkumusega võrreldes. Vaidlustuskomisjoni praktika kohaselt puudub hankijal kohustus edastada teavet hindamiskriteeriumide või alakriteeriumide kohta, milles edukas pakkumus Vaidlustaja ees eelist ei omanud.

6.2. Minikonkursil koosnes hindamine mõlema osa (siseriiklik vedu Eesti piires ja rahvusvaheline vedu) puhul kahest võrdsest osast:

1) veopõhise hinnastamise alusel arvatud pakkumuse kogumaksumus (KM-ta), mille osakaal hindamisel oli 50%, ning

2) kilomeetripõhise hinnastamisega tööde ühikuhinnad koos neile määratud osakaaludega, mille osakaal hindamisel oli samuti 50%.

6.3. Kolmas isik esitas kilomeetripõhise hinnastamise osas pakkumuse samade ühikuhindadega, mis on fikseeritud Raamlepingus. Kuna need hinnad on Vaidlustajale Raamlepingu osapoolena juba teada ning neis ei toimunud Kolmanda isiku puhul muudatust, ei andnud see hindamise osa Kolmandale isikule Vaidlustaja ees täiendavat eelist. Eelise andis veopõhise hinnastamise alusel arvatud pakkumuse kogumaksumus, mille Hankija Vaidlustajale avaldas.

6.4. Hankija on ebaedukale pakkujale avaldanud eduka pakkuja nime ja pakkumuse kogumaksumuse, mis käesoleval juhul oli ainus pakkumuste eelist määratlev asjaolu. Seega on täidetud RHS § 47 lg 4 p-i 3 eesmärk.

6.5. Seoses Vaidlustaja etteheidetega, et Hankija on jätnud kontrollimata, kas Kolmas isik on pidanud kinni ristsubsideerimise keelu nõudest, märgib Hankija esmalt, et Minikonkursi raames oli ristsubsideerimise keeld seotud üksnes veopõhise hinnastamise alusel arvatud kogumaksumuse hindamisega ning see oli sätestatud vastava hindamiskriteeriumi juures (nr 1). Minikonkursi tingimustes ei olnud ristsubsideerimise keeldu kehtestatud iseseisva vastavustingimusena. Seega ei olnud Hankijal Minikonkursi menetluses alust käsitada ristsubsideerimise küsimust pakkumuse vastavuse kontrolli osana.

6.6. Minikonkurss on raamlepingu alusel korraldatav menetlus konkreetse hankelepingu sõlmimiseks ning selle raames ei hinnata enam avatud hankemenetluses esitatud pakkumusi ega nende hindamistulemusi. Avatud hankemenetluses tehtud otsused, sealhulgas pakkumuste hindamine ja raamlepingu sõlmimine, on muutunud lõplikuks ning minikonkursi kaudu ei ole võimalik neid tagantjärele ümber hinnata.

6.7. Riigihankes esitasid mitmed pakkujad, sh Vaidlustaja, hinnakategoorias „Laadimise maksumus (ühe konteineri veoüksusele laadimise maksumus) – konteinerhaagis“ ühikuhinnaks 0 eurot. Hankija hindas Riigihankes pakkumusi vastavalt kehtestatud tingimustele ning kohtles kõiki pakkujaid võrdselt, tunnistades vastavaks pakkumused, mis vastasid Riigihanke alusdokumentidele. Vaidlustaja ei sa tugineda asjaoludele, mis olid talle endale Riigihankes teada ja mille suhtes esitas ta ise samadel alustel Minikonkursil pakkumuse.

6.8. Puudub alus järeldada, et Hankija oleks Minikonkursi menetluses rikkunud ristsubsideerimisega seotud nõudeid või jätnud kontrollimata sellise asjaolu, mille kontrollimine oleks olnud Minikonkursi tingimuste kohaselt asjakohane.

6.9. Vaidlustaja väited Kolmanda isiku pakkumuse mittevastavusest seoses ADR-veo võimekusega ei ole põhjendatud.

TK-s sätestatud ADR-veo nõue on sõnastatud teenuse osutamise võimekusena, mis lubab ressursina kasutada nii pakkuja enda kui ka tema partnerite vahendeid. Vastavalt TK-le - *täitja kohustub olema võimeline enda või partnerite veovahendite ja kvalifitseeritud autojuhtidega teostama ADR-vedusid kuni 8 TEU üheaegselt*. Selline sõnastus kinnitab, et Hankija ei eelda ADR-võimekuse tagamist üksnes pakkuja omandis oleva masinapargiga, vaid lubab ressursi kaasamist partnerite (alltöövõtt, rent jms) kaudu. Seega ei pea kõik ADR-veoks vajalikud vahendid olema pakkuja püsivas kasutuses juba pakkumuse esitamise hetkel.

6.10. TK-s kasutatud mõiste TEU (*Twenty-foot Equivalent Unit*) on konteinerveonduse standardiseeritud mahuline arvestusühik ega ole vaadeldav sõidukite või autojuhtide arvu näitajana. Nõue teostada ADR-vedusid kuni 8 TEU üheaegselt kirjeldab teenuse üldist mahulist suutlikkust. Kuna kaasaegne veotehnika võimaldab ühe veovahendiga transportida korraga mitut TEU-ühikut, ei ole nimetatud nõudest võimalik tuletada kohustust omada samaväärset arvu ADR-klassi sõidukeid. See jätab pakkujale otsustusruumi vahendite ja koostöövormide valikul.

6.11. RHAD-is esitatud nõuded lubadele jagunevad oma olemuselt kaheks. Esiteks nõuded, mis on seotud pakkuja kui ettevõtja üldise tegutsemisõigusega (nt sõjaväerelvade käitlemise tegevusluba ja ühenduse tegevusluba veoseveoks). Need load on isikupõhised ja peavad olema pakkujal endal ning kehtivad. Teiseks nõuded spetsiifilisele veovõimekusele, nagu ADR-veo õigus. Kuna TK lubab ADR-vedude puhul selgesõnaliselt partnerite kasutamist, siis on ka vastavustingimus „ADR kaubaveo õigus“ sisustatud laiemalt kui pakkuja enda vahetu omand.

6.12. Vastavustingimus „ADR kaubaveo õigus“ oli kehtestatud kinnitusepõhisena, mis riigihangete praktikas tähendab pakkuja kinnitust ressursi kättesaadavuse ja kontrolli kohta (sh partnerite kaudu). Kolmas isik kinnitas vastavustingimuste täitmist ning Hankijal ei tekkinud menetluse käigus alust seada kinnituse tõesust kahtluse alla. Spetsiifiliste ADR-lubade olemasolu konkreetsete veovahendite ja juhtide puhul on lepingu täitmise faasi küsimus, kus täitja peab tagama varem kinnitatud võimekuse realiseerimise. Pakkuja on kinnitanud nõutud mahulise ADR-võimekuse olemasolu viisil, mida RHAD lubab.

6.13. Vaidlustaja väide Kolmanda isiku pakkumuse mittevastavusest seoses iseseisva laadimise (sideloader) võimekuse puudumisega ei ole põhjendatud.

TK-s on iseseisva laadimise võimekust käsitletud teenuse osutamise nõudena, millega määratletakse hankelepingu eseme funktsionaalsed omadused ja soovitud tulemus, mitte nõue konkreetsete veovahendite omandi, olemasolu või identifitseerimise kohta. TK ei piira teenuse osutamist renditud vahendite, alltöövõtu või muude õiguspäraste koostöövormide kaudu.

Hankija huvi on suunatud iseseisva laadimise teenuse kättesaadavusele lepingu täitmise ajal, mitte sellele, milliste vahendite või kelle abil pakkuja teenust osutab. Hankijal ei ole alust järeldada, et Kolmanda isiku pakkumus ei vastaks TK nõudele iseseisva laadimise võimekuse osas.

6.14. 06.02.2026 esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.14.1. Kilomeetripõhiste hindade osas tulenes pakkumuste esitamise kord Raamlepingu p-ist 7.2, mille kohaselt kestvuslepingu sõlmimiseks pakutud ühikuhinnad fikseeritakse kestvuslepingu perioodiks ega tohi ületada Raamlepingus fikseeritud ühikuhindu. Kolmas isik

esitas kilomeetripõhised hinnad Raamlepingus kokkulepitud ulatuses ning nendes ei toimunud muudatusi, mistõttu see hindamise osa ei andnud Kolmandale isikule Vaidlustaja ees eelist.

6.14.2. Hankija on näinud Raamlepingus ette, et Hankija määrab iga minikonkursi korral vastava minikonkursi tingimused (Raamlepingu p-id 3.1.2 ja 3.2.2). Vaidlustaja viidatud puhkepäevadel ja riigipühadel kohaldatavad hinnalisad olid hindamiskriteeriumides marginaalse kaaluga, andes kumbki 1% koondhindest ega mõjutanud pakkumuste paremusjärjestust. Seetõttu ei olnud nimetatud hinnakomponendid eelist määratlevad asjaolud, mille kohta oleks tulnud täiendavat teavet avaldada.

6.14.3. Teavitamise eesmärk on tagada otsuse kontrollitavus ulatuses, mis võimaldab ebaedukal pakkujal hinnata, milline tegur andis eduka pakkumuse eelise ja kas see võis rikkuda tema õigusi. Käesoleval juhul oli eelist andvaks asjaoluks üksnes soodsam kogumaksumus, mis Vaidlustajale avaldati. Kuna Kolmas isik ei muutnud kilomeetripõhiseid hindu ning puhkepäeva ja riigipüha lisad ei mõjutanud tulemust, ei tekkinud nendes osades eelist.

6.14.4. Vaidlustaja eksib väites, et Hankija oleks pidanud Minikonkursi raames kontrollima ristsubsideerimise keelu täitmist samas ulatuses nagu Raamlepingu sõlmimisel. Hankija viis Minikonkursi läbi RHS § 30 lg 1 alusel ning Raamlepingus kokkulepitud volituste piires. Raamlepingu kohaselt määrab tellija minikonkursi tingimused (Raamlepingu p 3.2.2) ning võib kasutada kestvuselepingu sõlmimiseks hindamiskriteeriumina üksnes pakkumuse maksumust 100% (Raamlepingu p-id 3.2.6 ja 3.2.6.2).

6.14.5. Ristsubsideerimise keeld kehtestati ja selle täitmist kontrolliti Riigihankes kõigi hindamiskriteeriumide osas. Hankija hindas pakkumusi enne Raamlepingu sõlmimist tervikuna, sh aktsepteeris üksikute kriteeriumite lõikes 0-euroseid ühikuhindu, ning fikseeris hinnad Raamlepingus.

6.14.6. Minikonkursi hindamiskriteeriumiks oli pakkumuse maksumus ning ristsubsideerimise keeld laienes üksnes veopõhisele hinnale. Teiste hindamiskriteeriumide puhul ei olnud Minikonkursi tingimustes ristsubsideerimise keelu kohaldamist ega vastavat kontrollikohustust ette nähtud. Kuna Raamlepingus olid kilomeetripõhised hinnakomponendid eelnevalt kindlaks määratud ja fikseeritud, kontrollis Hankija Minikonkursi raames üksnes nende vastavust Raamlepingule. Seetõttu piirdus Hankija kontroll veopõhise hinna osas ristsubsideerimise keelu kontrollimisega ning muude hinnakomponentide puhul Raamlepingule vastavuse kontrolliga. Minikonkursil täitis Hankija oma kontrollikohustuse vastavalt Minikonkursi tingimustele ning viis menetluse läbi kooskõlas Raamlepinguga.

6.14.7. TK-s oli ADR vedude osas sätestatud nõue, mille kohaselt täitja kohustub olema võimeline enda või partnerite veovahendite ja kvalifitseeritud autojuhtidega teostama ADR vedusid kuni 8 TEU üheaegselt. Kuna tegemist on teenuse osutamise võimekust kirjeldava nõudega, siis ei olnud pakkujal pakkumuse esitamise hetkel kohustust omada tellimuse teostamiseks vajalikke sõidukeid. Vastavalt TK-le oli pakkujal lubatud kasutada selleks partnerite veovahendeid.

Vastavustingimuseks oli pakkujalt nõutud kinnitust selle võimekuse olemasolu kohta. Pakkuja pidi kinnitama, et ettevõtte on olemas ADR kaubaveo õigus, s.o teenuse osutamise võimekus teostada ADR vedudeks kohaldataud sõidukitega vedusid ning tal on selleks kvalifitseeritud autojuhid. Kolmas isik andis nõutud kinnituse ning Hankijale ei tekkinud menetluse käigus alust kahelda kinnituse õigsuses.

7. Kolmas isik, **AKTSIASELTS RW-Trans**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

7.1. Hankija ei ole rikkunud RHS § 47 lg 4 p-ist 3 tulenevat kohustust. Riigikohus on kohtuasjas nr 3-20-1198/58 selgitanud järgmist: *On piisav, kui pakkumuse edukaks tunnistamise korraldusest või selles viidatud dokumendist nähtuvad, millistele alustele hankija otsused tuginevad.*

7.2. Hankija on Minikonkursil parima pakkumuse väljaselgitamiseks kehtestanud hindamiskriteeriumid RHAD-is. Hankija on määranud RHAD-is ka suhtelise osakaalu, mille ta igale hindamiskriteeriumile pakkumuste majandusliku soodsuse hindamisel annab. Minikonkursil kohaldatud hindamismetoodika vastab RHAD-ile. Madalaima väärtusega pakkumus sai maksimaalse arvu punkte. Hankija on pakkumuse edukaks tunnistamise otsuses edastanud pakkujatele esitatud pakkumuste kogumaksumused Minikonkursi mõlema osa kohta. Lisaks on Hankija toonud otsuses välja, et Kolmanda isiku pakkumus oli Vastavustingimustele vastav ning Kolmanda isiku puhul puudusid kõrvaldamise alused. Seega on Hankija oma otsust pakkujatele põhjendanud.

7.3. Kilomeetripõhise hinnastamise osas on Kolmanda isiku pakkumuses esitatud ühikuhinnad, mis on fikseeritud Raamlepingus. Hindamisel andis Kolmandale isikule eelise veopõhise hinnastamise alusel arvutatud pakkumuse kogumaksumus. Need andmed on Hankija Vaidlustajale edastatud, st RHS 47 lg 4 p-ist 3 tulenev kohustus on täidetud.

7.4. Vaidlustaja arvab, et Kolmanda isiku poolt Minikonkursil pakutud ühikuhinnad ületavad Vastavustingimustes viidatud Raamlepingu maksimaalseid ühikuhindasid ning on võimalik, et kasutatud on ristsubsideerimist, mistõttu ei ole Kolmanda isiku pakkumus vastavuses RHAD-is sätestatuga. Vaidlustaja spekulatsioon. Kolmas isik on selgitanud Hankijale pakkumuse hinna kujunemist ning kõik pakkumuses esitatud ühikuhinnad olid Raamlepingu ja Minikonkursi tingimustega kooskõlas.

7.5. Vaidlustaja väitel puudub Kolmandal isikul võimekus teostada ADR vedusid kuni 8 TEU üheaegselt, kuna ADR klassi sõidukeid on Kolmandal isikul maksimaalselt neli. TK p-i 6 kohaselt peab pakkuja olema võimeline enda või partnerite veovahenditega teostama ADR-vedusid kuni 8 TEU üheaegselt. Kolmas isik on pakkumuse esitamisel kinnitanud, et tal on võimatus tagada ADR-vedusid kuni 8 TEU üheaegselt.

7.6. TK kohaselt peab pakkuja olema võimeline teostama enda või partnerite veovahenditega ADR vedusid kuni 8 TEU üheaegselt. Pakkujal ei ole kohustust omada tellimuse teostamiseks vajalikke sõidukeid.

Kolmas isik omab veoautot 797WLG, millel on kehtiv ADR ülevaatus. Teistel autodel on valmidus ADR ülevaatuks, kui leping sõlmitakse. Kolmandal isikul on lisaks hankelepingu täitmiseks vajalik koostööpartner, mis tagab võimekuse teostada ADR vedusid kuni 8 TEU üheaegselt. Samuti on Kolmandal isikul piisavalt vastavat sõidukategooriat omavaid töötajaid, tagamaks hankelepingu täitmine.

7.7. Vaidlustaja väitel peab pakkujal olema TK kohaselt iseseisva laadimise võimekus vähemalt kahe veovahendi näol. Sellist nõuet TK-s ei ole.

Minikonkursi hindamiskriteeriumide ja hinnatavate näitajate kohaselt hankis Hankija osades 1 ja 2 konteinerivedu *sideloaderiga* (iseseisva laadimisvõimekusega) Eesti-siselt. Pakkumuse esitamisega on Kolmas isik kinnitanud, et tal on iseseisva laadimisvõimekusega veovahendite kasutamise võimekus. Siinkohal kohaldub TK p 6, mis võimaldab pakkujal täita lepingust tulenevaid kohustusi ka partnerite veovahenditega.

7.8. 06.02.2026 esitas Kolmas isik täiendavad seisukohad.

7.8.1. Vaidlustaja hinnangul oleks Hankija pidanud avaldama Kolmanda isiku pakkumuse, sest

9 (16)

Minikonkursi ja Raamlepingu hindamiskriteeriumid ei ole samad. Vaidlustaja põhjendab hindamiskriteeriumide erinevust asjaoluga, et Riigihankes ei olnud hindamiskriteeriumideks puhkepäevadel ja riigipühadel kohaldatav hinnalisa, mistõttu ei saanud Kolmas isik pakkuda sama maksumust, mida ta pakkus raamlepingu hankes.

7.8.2. RHS § 47 lg 4 p-i 3 kohaselt peab hankija avaldama edukaks tunnistatud pakkumuse eelised, milleks on käesoleval juhul hind, kuid Hankijal ei ole kohustust avaldada kogu pakkumust. Käesoleval juhul on Hankija avaldanud pakkumuse edukaks sõlmimise otsuses Minikonkursil esitatud pakkumuste kogumaksumused nii osa 1 kui ka osa 2 kohta. Lisaks on Hankija toonud otsuses välja, et Kolmanda isiku pakkumus osas 1 ja 2 oli Vastavustingimustele vastav ning Kolmanda isiku puhul puudusid kõrvaldamise alused. Seega on Hankija oma otsust pakkujatele põhjendanud.

7.8.3. Minikonkursi tingimused vastavad RHAD-is, eelkõige Raamlepingus sätestatud tingimustele. Hankija on näinud Raamlepingus ette, et Hankija määrab iga minikonkursi korral hindamiskriteeriumid või nende osakaalud. Raamlepingu p-i 3.1.2 kohaselt sõlmitakse hankeleping kestvuslepinguna minikonkursi tulemusena Riigihankes nimetatud ja tehnilises kirjelduses kirjeldatud või minikonkursil täpsustunud teenuste nimekirja ja kirjelduse alusel. Raamlepingu p 3.1.2.3 võimaldab tellijal minikonkursi esemeks olevate teenuste nimekirja täpsustada. Raamlepingu p-ide 3.2.6 ja 3.2.6.2 kohaselt kohaldatakse kestvuslepingule hindamiskriteeriumit, milleks on pakkumuse maksumus 100%.

7.8.4. TK p-i 6 kohaselt peab pakkuja olema võimeline enda või partnerite veovahenditega teostama ADR-vedusid kuni 8 TEU üheaegselt. Kolmas isik on pakkumuses kinnitanud, et tal on võimekus tagada ADR-vedusid kuni 8 TEU üheaegselt. Pakkujal ei ole kohustust omada tellimuse teostamiseks vajalikke sõidukeid ja lubatud on partnerite veovahendite kasutamine. . Kolmas isik kinnitab, et vastavustingimus „ADR kaubaveo õigus“ on täidetud. Kolmandal isikul on ADR koolitustunnistust omavad töötajad. Kolmandal isikul on valmidus tagada 4 ülevaatusesõidukit, sh on Kolmandal isikul võimalik kaasata partner vedude teostamiseks.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Kokkuvõtlikult peab Vaidlustaja õigusvastaseks, et Hankija Minikonkursil:

1) ei ole pidanud kinni RHS § 47 lg 4 p-ist 3, mille kohaselt hankija on kohustatud esitama [---] *vastavaks tunnistatud pakkumuse esitanud pakkujale edukaks tunnistatud pakkumuse esitanud pakkuja (edaspidi edukas pakkuja) või pakkujate nimed ja need edukat pakkujat iseloomustavad andmed, mis andsid edukale pakkujale eelise tema pakkumusega võrreldes;*

2) ei ole kontrollinud Kolmanda isiku poolt Minikonkursil pakutud kõikide ühikuhindade puhul ristsubsideerimise keelu järgimist;

3) ei ole lükanud tagasi Kolmanda isiku pakkumust, kuna see ei vasta TK-s kehtestatud nõuetele ADR vedudeks kasutatavate sõidukite ning sõidukitel ja autojuhtidel ADR lubade olemasolu kohta;

4) ei ole lükanud tagasi Kolmanda isiku pakkumust, kuna Kolmandal isikul puudub TK-s nõutud iseseisva laadimise (Sideloader) võimekus vähemalt kahe veovahendi näol.

9. Vastavalt Riigihanke alusdokumentides kehtestatudle viib Hankija minikonkursid Raamlepingu alusel läbi vastavalt Raamlepingus kehtestatud korrale.

Raamlepingu p 3.2.5 sätestab: *Tellija hindab ja võrdleb pakkumusi vastavalt minikonkursi tingimustes täpsustatud pakkumuste hindamise kriteeriumide osakaaludele ning tunnistab edukaks pakkumuse, mis on vastavaks tunnistatud pakkumustest pakkumuste*

hindamiskriteeriumite alusel majanduslikult soodsaim.

Seega ei saa olla vaidlust, et Minikonkursil pidi Hankija esmalt kontrollima pakkumuste vastavust ning alles seejärel sai ta asuda vastavaks tunnistatud pakkumuste hindamisele vastavalt hindamiskriteeriumidele. Sellest tulenevalt leiab vaidlustuskomisjon, et vaidlustuse läbivaatamist tuleb alustada selle kontrollimisest, kas Hankija on õiguspäraselt leidnud, et Kolmanda isiku pakkumus vastab Vastavustingimustele.

Kolmanda isiku pakkumuse vastavus Vastavustingimustele

10. Minikonkursi Vastavustingimustes on kehtestatud vastavustingimus „ADR kaubaveo õigus“ (edaspidi Tingimus) järgmises sõnastuses:

Küsimused ettevõtjale:

1. Pakkuja kinnitab, et ettevõttel on olemas ADR vedudeks kohaldatud sõidukid ning kvalifitseeritud autojuhid (Raadionupp valikutega „Jah/Ei“)

Seega ei ole Hankija tegelikult kehtestanud sisulist vastavustingimust ADR kaubaveo õiguse kohta ning on soovinud üksnes kinnitust ADR vedudeks kohaldatud sõidukite ning kvalifitseeritud autojuhtide olemasolu kohta. Mingeid andmeid nõutavate sõidukite ja autojuhtide arvu või omaduste kohta, millele need peaksid vastama, Tingimuses esitatud ei ole. Kolmas isik esitas oma pakkumuses Vastavustingimustes nõutud kinnitused Tingimusele vastavuse kohta Minikonkursi mõlemas osas.

11. Vaidlustaja on seisukohal, et hoolimata Tingimuses konkreetsete nõude puudumisest ADR kaubaveoks kasutatavate sõidukite ja autojuhtide osas, tulenesid need nõuded TK-st:

1) TK osa 2 „Nõuded teenusele“ p-ist 6, mille kohaselt: *Täitja kohustub olema võimeline enda või partnerite veovahendite ja kvalifitseeritud autojuhtidega teostama ADR-vedusid kuni 8 TEU üheaegselt*; ja

2) TK osa 4¹ „Vajalikud load“ p-ist 2 *ADR load sõidukitele ja autojuhtidele* ja p-ist 4 *Load peavad olema kehtivad pakkumuse esitamise ajal vastavalt hankeosale.*

12. Seoses Kolmanda isiku pakkumuse vastavusega Tingimusele leiab vaidlustuskomisjon järgmist.

12.1. Kuivõrd Tingimuses puuduvad nõuded ADR vedudeks kohaldatud sõidukitele ning kvalifitseeritud autojuhtidele, peab vaidlustuskomisjon võtma esmalt seisukoha selles, millises vahekorras on vastavustingimus „ADR kaubaveo õigus“ Vaidlustaja poolt välja toodud TK osa 2 „Nõuded teenusele“ p-iga 6 ning TK osa 4 „Vajalikud load“ p-idega 4 ja 6. RHAD-is pole selgitatud, kas Hankija arvates tuli pakkumuste vastavuse kontrollimisel arvestada TK-ga ning kui tuli, siis kuidas.

Vaidlustuskomisjon jääb varem korduvalt esitatud seisukoha juurde, et pakkumuse vastavustingimused ei pea sisalduma üksnes dokumendis vastavustingimused, vaid võivad tuleneda ka mujalt riigihanke alusdokumentidest, sh sageli tehnilisest kirjeldusest, kuid vaidlustuskomisjoni arvates pole praegusel juhul tegemist küsimusega, kas pakkumused pidid vastama TK nõuetele, vaid pigem selles, kas TK-s on üldse kehtestatud niisuguseid nõudeid millele vastavust Hankija sai ja pidi pakkumuste puhul sisuliselt kontrollima.

12.2. Vaidlustuskomisjon märgib, et TK on vastuoluline, sisaldades erinevat teavet, millest suur osa kahtlemata ei seonu sisult vastavustingimustega. TK-s on küll tingimusi/nõudeid, mida võib käsitleda vastavustingimustena (nt TK osa 4 „Vajalikud load“), kuid ka tingimusi, mis on oma olemuselt ilmselgelt lepingu täitmise tingimused (nt TK osa 2 „Nõuded teenusele“ p-id 7 ja 8) või lepingu või teenuse osutamise kohta üldist teavet sisaldavad (nt TK osa 1 „Üldine

¹ Vastavalt TK numeratsioonile peaks tegelikult olema osa 3, kuid vaidlustuskomisjon kasutab TK-s toodud numbrit.

teave“ ja osa 2 „Nõuded teenusele“ p 4). Seega on tegemist eklektilise dokumendiga, mille konkreetsete punktide sidumine Tingimusega on küsitav. Käesoleval juhul on nii Vaidlustaja kui Hankija siiski leidnud oma menetlusedokumentides, et Tingimuse sisustamisel tuleb arvestada TK osa 2 „Nõuded teenusele“ p-i 6 (vt käesoleva otsuse p-i 11 alapunkt 1).

12.3. Tingimuses (vt käesoleva otsuse p 10) ei ole kehtestatud nõuet selle kohta mitu ADR vedudeks kohaldatud sõidukit või kvalifitseeritud autojuhti peab pakkujal endal olema. TK osa 2 „Nõuded teenusele“ p-i 6 sõnastusest nähtub, et täitja (pakkuja) kohustub olema võimeline osutama teenust enda või oma partnerite veovahendite ja kvalifitseeritud autojuhtidega. Seega näeb TK osa 2 „Nõuded teenusele“ p 6 sõnaselgelt ette ka võimaluse, et täitja/pakkuja tugineb üksnes oma partnerite vahenditele ([---] *enda või partnerite veovahendite ja kvalifitseeritud autojuhtidega* [---]). Kuna Hankija ei ole kehtestanud täpsemaid nõudeid ei veovahenditele ega partnerile, kelle veovahenditele ja juhtidele pakkuja võib tugineda, siis ei ole Kolmandal isikul endal olemas olevate sõidukite ja autojuhtide loendamine (Vaidlustaja andmetel on Kolmandal isikul vaid üks ADR vedude teostamiseks võimeline sõiduk) asjakohane.

12.4. Vaidlustaja tõlgendab Tingimust nii, et tulenevalt TK osa 2 „Nõuded teenusele“ p-ist 6 peab pakkujal endal olema olemas vähemalt kaheksa ADR-klassi sõidukit, et Hankija soovitud veoseid ühealgselt teenindada. Sellist nõuet Vastavustingimustes, TK-s ega mujal RHAD-is ei ole. Lisaks käesoleva otsuse eelmises punktis märgitule, et pakkuja võib osutada teenust (vajadusel) ka oma partnerite veovahendite ja kvalifitseeritud autojuhtidega, tuleb märkida, et Vaidlustaja on nõude kaheksa ADR-klassi sõiduki olemasolule ise kaudselt tuletanud, lähtudes seejuures mh liiklusseadusest (vt käesoleva otsuse p 5.6.11).

Otsuse C-309/18 p-is 20 on Euroopa Kohus leidnud, et [---] *võrdse kohtlemise põhimõtet ja läbipaistvuskohustust tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus ettevõtja kõrvale jätmine hankemenetlusest sellise kohustuse täitmata jätmisel, mis ei tulene sõnaselgelt selle menetlusega seotud dokumentidest ega kehtivast riigisisest õigusest, vaid selle õiguse ja nende dokumentide tõlgendamisest ning liikmesriigi haldusasutuste või -kohtute poolt nendes dokumentides olevate lünkade täitmisest* [---]. Vaidlustuskomisjon leiab, et selle seisukohaga arvestamine on kohane ka praegusel juhul. Tingimus ei ole sõnastatud nii, et sellest või isegi Tingimusest koosmõjus TK-ga, oleks selgelt ja ühemõtteliselt arusaadav, st võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõttega kooskõlas, et Tingimust tuleks sisustada nõudena mingi konkreetse hulga veovahendite ja autojuhtide olemasolule.

12.5. Vastuses vaidlustusele selgitas Hankija, et TK osa 2 „Nõuded teenusele“ p-is 6 kehtestatud nõue teostada ADR vedusid kuni 8 TEU (*Twenty-foot Equivalent Unit*) üheaegselt, oli sõnastatud nii taotluslikult, kuna veotehnika võimaldab ühe veovahendiga transportida korraga mitut TEU ühikut, mistõttu ei saa nimetatud nõudest tuletada kohustust omada sama arvu ADR-klassi sõidukeid. Vaidlustuskomisjonil ei ole võimalik hinnata, kas Hankija kasutatud sõnastus oli taotluslik või mitte, kuid on objektiivne fakt, et Vastavustingimustes ega TK-s ei ole välja toodud, mitu veovahendit ja/või autojuhti peab pakkujal teenuse osutamiseks olema. Seega ei saa Kolmanda isiku pakkumust tagasi lükata põhjusel, et ta ei vastaks Tingimusele juhul, kui sellele anda Vaidlustaja soovitatav, Tingimuse või TK osa 2 „Nõuded teenusele“ p-i 6 kitsendavast tõlgendamisest lähtuv sisu.

12.6. Lisaks kõigele eeltoodule märgib vaidlustuskomisjon, et Hankija on kehtestanud Tingimuses, et seda, et *ettevõttel on olemas ADR vedudeks kohaldatud sõidukid ning kvalifitseeritud autojuhid*, tuleb pakkujatel tõendada kinnitusega. Hankija ei ole nõudnud RHAD-is mingite tõendite esitamist pakkujal olemas olevate sõidukite või autojuhtide kohta. Vaidlust ei saa olla, et Tingimuses nõutud kinnituse on Kolmas isik Minikonkursil andnud.

19.12.2019 otsuses nr 3-19-1464, p-is 16, on Riigikohus leidnud: *Asjakohased ei ole VAKO ja kohtute arutlused selle üle, kas [---] kinnitus võimaldas kontrollida pakkumuse vastavust sisuliselt. [---] Kui seadus ei sätesta teisiti, võib hankija otsustada, kas ta usaldab pakkujate*

kinnitusi või nõuab vastavate asjaolude kindlakstegemiseks tõendeid. Praegusel juhul ei nõudnud hankija hankedokumendis koolitaja kinnituse esitamist. Seetõttu tuleb piisavaks pidada pakkuja kinnituse esitamist. Kohtul ei ole ilma seadusliku aluseta õigust sekkuda hankija kaalutlusõigusesse ning nõuda tõendi esitamist seal, kus hankija on õiguspäraselt otsustanud piirduda pakkuja kinnitusega. Hankemenetlus põhineb suurel määral pakkuja ühepoolsetel kinnitustel ja hankija võimalusel neid usaldada (RHS § 104, § 122 lg 3, § 175 lg-d 2 ja 4, § 178 lg 3 p 2).

Kuivõrd RHAD-is pole nõutud, et pakkujad peaksid tõendama oma pakkumuste vastavust Tingimusele mingite täiendavate tõenditega, leiab vaidlustuskomisjon, et Hankijal oli õigus lähtuda Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamisel üksnes Kolmanda isiku kinnitusest pakkumuse vastavuse kohta Tingimusele. Eelpool tsiteeritud otsuses on Riigikohus välja toonud, et Kohtul ei ole ilma seadusliku aluseta õigust sekkuda hankija kaalutlusõigusesse ning nõuda tõendi esitamist seal, kus hankija on õiguspäraselt otsustanud piirduda pakkuja kinnitusega. Seega eitab Riigikohus sõnaselgelt vaidlustuskomisjoni õigust asuda vaidlustusmenetluses nõudma, et Hankija oleks kontrollinud (või peaks kontrollima) Kolmanda isiku pakkumuse vastavust veel mingite tõendite alusel, peale pakkuja kinnituse, mistõttu tuleb sellist kinnitust lugeda piisavaks tõendiks Kolmanda isiku pakkumuse vastavuse kohta.

13. TK osa 4 „Vajalikud load“ on TK moodustavas tabelis välja toodud järgmiselt:

Nr	4. Vajalikud load
1	Sõjarelvade käitlemise tegevusluba
2	ADR load sõidukitele ja autojuhtidele
3	Ühenduse tegevusluba veoseveoks
4	Load peavad olema kehtivad pakkumuse esitamise ajal vastavalt hankeosale

Nagu eeltoodust nähtub on TK osa 4 „Vajalikud load“ p-ides 1-3 loetletud konkreetseid load, mis pakkujal peavad olema, p 4 kehtestab aga, et (kõik eelmistes punktides nimetatud) load peavad olema kehtivad pakkumuse esitamise ajal vastavalt hankeosale.

13.1. Hankija on Vastavustingimustes eraldi kehtestatud vastavustingimuse Sõjarelvade käitlemise tegevusluba“ ja vastavustingimuse „Ühenduse tegevusluba veoseveoks“. Mõlema eelnimetatud loa olemasolu tuli pakkujal kinnitada üksnes kinnituse esitamisega (Raadionupp valikutega „Jah/Ei“).

Eelnimetatud lubade kohta kehtestatud vastavustingimustega analoogset vastavustingimust „ADR load sõidukitele ja autojuhtidele“ Hankija kehtestanud ei ole. Vaidlustuskomisjon saab sellest järeldada üksnes seda, et Hankija hinnangul on nõue ADR load sõidukitele ja autojuhtidele hõlmatud vastavustingimusega „ADR kaubaveo õigus“, millele vastavust pakkujad pidid tõendama kinnitusega, mille Kolmas isik on mõlemas Minikonkursi osas andnud (vt käesoleva otsuse p 10).

13.2. Vaidlustuskomisjon leiab, et kuivõrd Hankija on pidanud vajalikuks ja võimalikuks piirduda sõjarelvade käitlemise tegevusloa ja ühenduse tegevusloa veoseveoks puhul üksnes pakkuja kinnitusega nende olemasolu kohta, oleks ebaloogiline arvata, et ADR lube sõidukitele ja autojuhtidele oleks Hankija soovinud kontrollida mingil muul viisil peale pakkuja kinnituse. Seda enam, et mingite tõendavate dokumentide esitamise kohustust (nagu ka lubade arvu), ei ole Hankija RHAD-is kehtestanud. Seega juhindub vaidlustuskomisjon ka seoses ADR lubadega sõidukitele ja autojuhtidele Riigikohtu 19.12.2019 otsuse nr 3-19-1464, p-ist 16 ning nendib, et Hankija on käesoleval juhul otsustanud usaldada pakkuja kinnitust (vt ka käesoleva otsuse p 12.6).

14. Vaidlustaja toob välja, TK kohaselt peab pakkujal olema iseseisva laadimise (Sideloader) võimekus vähemalt kahe veovahendi näol, kuid Kolmandal isikul selliseid veovahendeid pole.

14.1. Vaidlustaja viitab eeltoodud nõude puhul TK osa 2 „Nõuded teenusele“ p-ile 3, mis on sõnastatud järgmiselt: *Iseseisva laadimise (Sideloader) võimekus ≥ 2 veovahendit.*

Vaidlustuskomisjoni arvatest ei nähtu TK-st ega Vastavustingimustest, et TK osa 2 „Nõuded teenusele“ p-i 3 saaks käsitleda vastavustingimusena, s.o nõudele pakkumusele. Ükski sõna Vastavustingimustes, TK-s ega mujal RHAD-is ei viita sellele, et pakkujal peaks nimetatud 2 veovahendit olema endal olemas pakkumuse esitamise ajal ning et pakkuja peaks nende olemasolu mingil viisil Hankijale tõendama (kui seegi ei ole just kaetud vastavustingimuse „ADR kaubaveo õigus“ kohaselt antava kinnitusega).

14.2. Hankija selgitab vastuses vaidlustusele, et TK osas 2 „Nõuded teenusele“ toodud p 3 kuulub nõuete hulka, millega määratletakse hankelepingu eseme funktsionaalsed omadused ja nõuded konkreetsete veovahendite omandi, olemasolu või identifitseerimise kohta. Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et kuivõrd RHAD ei kinnita, et TK osa 2 „Nõuded teenusele“ p 3 oleks käsitletav vastavustingimusena, millena Vaidlustaja püüab seda näidata, on tegemist nõudega lepingu täitmisele, millele vastavust ei ole hankemenetluse praeguses etapis võimalik kontrollida.

14.3. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et kuna RHAD-is puudub vastavustingimus, millele Kolmanda isiku pakkumus Vaidlustaja väidete kohaselt (seoses kahe veovahendi puudumisega iseseisva laadimise võimekuse (*Sideloader*) puudumisega) ei vasta, ei saa Kolmanda isiku pakkumus olla selles olla RHAD-ile mittevastav.

Ristsubsideerimise keelu kontroll Kolmanda isiku pakkumuse puhul

15. Vaidlustaja on seisukohal, et kuivõrd Hankija on kehtestanud Minikonkursi Vastavustingimuste mõlemas osas vastavustingimuses „Pakkumuse esitamine“ mh nõude: *Pakkumuse esitamisega kinnitab pakkuja kõigi riigihanke alusdokumentides esitatud tingimuste ülevõtmist. Pakkumus peab vastama riigihanke „Siseriiklik ja rahvusvaheline konteiner- ja treilerveoteenus“ (viitenumber 276346), selle tulemusena sõlmitud raamlepingu ja minikonkursi (viitenumber 304376) tingimustele,* pidi Hankija Minikonkursil kontrollima ka seda, kas pakutud ühikuhindade puhul on järgitud ristsubsideerimise keeldu, kuna selline tingimus oli kehtestatud Riigihanke hindamiskriteeriumides.

Hankija leiab, et Minikonkursil on ristsubsideerimise keeld seotud üksnes veopõhise hinnastamise alusel arvutatud kogumaksumuse hindamisega, mis on sätestatud vastava hindamiskriteeriumi juures (nr 1). Minikonkursi tingimustes ei olnud ristsubsideerimise keeldu kehtestatud iseseisva vastavustingimusena. Seega ei olnud Hankijal Minikonkursil alust käsitada ristsubsideerimise küsimust pakkumuse vastavuse kontrolli osana. Minikonkurss on Raamlepingu alusel korraldatav menetlus konkreetse hankelepingu sõlmimiseks ning selle raames ei hinnata enam Riigihankes esitatud pakkumusi ega nende hindamistulemusi.

15.1. Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustajaga, et sellest, et Riigihanke alusdokumendi Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad Osas 1 „Konteinerveoteenus“ on ridadel 1-6 veerus Kirjeldus märgitud mh *Ristsubsideerimine on keelatud*, tuleb järeldada, et tingimus ristsubsideerimise keelu kohta rakenduks ka Minikonkursi hindamiskriteeriumide puhul, kus seda tingimust kehtestatud ei ole².

15.2. Vaidlustuskomisjon leiab, et hoolimata sellest, et Minikonkursi vastavustingimuse „Pakkumuse esitamine“ kohaselt *pakkuja peab vastama riigihanke „Siseriiklik ja rahvusvaheline konteiner- ja treilerveoteenus“ (viitenumber 276346) [---] tingimustele*, ei saa sellest, et Riigihankes oli kõikide pakutavate hindade puhul kehtestatud ristsubsideerimise

² Minikonkursi RHAD-i dokumendina kehtestatud Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad on ristsubsideerimise keeld kehtestatud üksnes ühe maksumuse – Pakkumuse kogumaksumus KM-ta puhul.

keeld järeltada, et sama keeld kehtiks ka Minikonkursil, kus seda kehtestatud pole, ning et Hankijal oleks kohustus kõikide Raamlepingu alusel korraldatavate minikonkursside puhul ikka ja jälle kontrollida, kas kõikide pakutud hindade puhul on järgitud ristsubsideerimise keelu nõuet.

Vaidlustuskomisjon leiab, et Riigihanke puhul oli hankijal kohustus kontrollida, kas kõikide pakutavate hindade puhul olid pakkujad lähtunud ristsubsideerimise keelust ning kuivõrd hankija otsuseid Riigihankes ei vaidlustatud, tuvastas hankija põhjendatult, et vastavaks ja edukaks tunnistatud pakkumused vastasid Riigihanke tingimustele, sh nendes toodud maksumuste puhul ei esinenud ristsubsideerimist. Kuna Minikonkursil kehtestatud dokumendis Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad oli ristsubsideerimise keeld kehtestatud ainult ühe hindamiskriteeriumi puhul – *Pakkumuse kogumaksumus KM-ta*, pidi Hankija kontrollima ristsubsideerimise keelu järgimist ainult selle maksumuse puhul. Seda et Kolmanda isiku pakkumuse kogumaksumus ei oleks kooskõlas ristsubsideerimise keeluga, Vaidlustaja väitnud ei ole.

15.3. Õige on Hankija väide, et Kolmas isik esitas Minikonkursil kilomeetripõhise hinnastamise osas pakkumuse samade ühikuhindadega, mis on fikseeritud Raamlepingus:

1) sõidukilomeetri maksumus, koos BAF-iga -	2,600;
2) ootetunni maksumus (kliendi süül/nõudmisel tekkinud ooteajale rakendatav ühe tunni maksumus ühe veoüksuse kohta) -	80,000;
3) laadimise maksumus (ühe konteineri veoüksusele laadimise maksumus) -	-;
4) tunnihinnaga arveldatava vahemaa pikkus -	100,000;
5) tunnihind koos BAF-iga tunnihinnaga töödel -	90,00;
6) ADR vedudel kohaldatav kilomeetrihinna hinnalisa (kordaja, millega korrutatakse läbi ADR veo sõidukilomeetri maksumus) -	3,000.

Raamlepingu p-i 7.2 kohaselt ei tohi kehtvuslepingute sõlmimiseks pakutud ühikuhinnad ületada Raamlepingus fikseeritud ühikuhindasid.

Kuna Minikonkursil on Kolmas isik pakkunud samu ühikuhindu, mida ta pakkus ka Riigihankes, oli Hankija teostanud nende puhul ristsubsideerimise keelule vastavuse kontrolli juba Riigihankes. Nagu käesoleva otsuse p-is 15.2 välja toodud, ei pidanud Hankija Minikonkursil nende ühikuhindade vastavust ristsubsideerimise keelule kontrollima.

16. Vaidlustuses on Vaidlustaja esitanud muuhulgas kahtluse, et Kolmanda isiku poolt Minikonkursil pakutud ühikuhinnad ületavad tema poolt pakutud Raamlepingu maksimaalseid ühikuhindasid. Käesoleva otsuse p-ist 15.3 nähtuvalt see nii ei ole.

Hankija teate vastavus RHS § 47 lg 4 p-ile 3

17. Vaidlustaja on seisukohal, et Hankija ei ole pidanud kinni RHS § 47 lg 4 p-ist 3.

17.1. Puudub vaidlus, et Hankija tegi mõlemas Minikonkursi osas Vaidlustajale teatavaks üksnes Kolmanda isiku pakkumuse kogumaksumuse KM-ta (hindamiskriteeriumides osakaaluga 50%), kuigi mõlemas Minikonkursi osas oli üheksa hindamiskriteeriumi ning kogumaksumus moodustas ainult 50% punktide osakaalust.

Hankija leiab, et kuivõrd Kolmas esitas kilomeetripõhise hinnastamisega tööde ühikuhindadena (osakaal hindamisel 50%) juba Raamlepingus fikseeritud ühikuhinnad, mida Vaidlustaja pidi nuginii teadma, ei andnud see hindamise osa Kolmandale isikule Vaidlustaja ees täiendavat eelist, mistõttu pakkumuse kogumaksumusel oli otsustav kaal ning selle avaldamisega Vaidlustajale täideti RHS § 47 lg 4 p-i 3 eesmärk.

17.2. Vaidlustuskomisjon Hankijaga ei nõustu. Kontrollinud Hankija koostatud punktisummade koondtabeleid Minikonkursi mõlemas osas märgib vaidlustuskomisjon, et kuigi Kolmanda isiku pakkumus on saanud Vaidlustaja pakkumusest mõlemas osas arvestatavalt rohkem punkte,

ei ületa Kolmanda isiku pakkumustele pakkumuse kogumaksumuse alusel antud punktide arv Vaidlustaja pakkumustele antud punkte sellisel määral, et võiks nõustuda Hankijaga, et Kolmanda isiku pakkumuse eelis Vaidlustaja pakkumuse ees tulenes üksnes ja ilmselgelt pakkumuse kogumaksumusest. Samuti on õiged Vaidlustaja märkused, et Vaidlustaja ei pidanud teadma, et Kolmas isik on esitanud Minikonkursil Raamlepingus fikseeritud ühikuhinnad ning samuti oli Minikonkursil kaks hindamiskriteeriumi, mis Riigihankes puudusid. Sellest tulenevalt on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija teade Minikonkursi tulemuste kohta ei vasta RHS § 47 lg 4 p-i 3 nõuetele.

17.3. Vaidlustuskomisjon leiab, et kuigi Hankija on jätnud oma teavitamiskohustuse täitmata, ei saa see käesoleval juhul tuua kaasa mõne Hankija otsuse kehtetuks tunnistamist. Kohtupraktika kohaselt ei too hankemenetluses tehtud viga kaasa hankija otsuse kehtetuks tunnistamist, kui rikutud menetlus- või vorminõue ei mõjutanud küsimuse otsustamist sisuliselt (Riigikohus 3-3-1-24-13, p 26) ning üldisest menetlusökonoomia põhimõttest lähtuvalt jätab vaidlustuskomisjon RHS-iga vastuolus oleva otsuse kehtetuks tunnistamata, kui vaidlustusmenetluses leiab tõendamist otsuse sisuline õigsus ning otsuse kehtetuks tunnistamise järgselt peaks hankija samasisulise otsuse vastu võtma (Riigikohus 3-3-1-25-02, p 24).

18. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsused tunnistada Kolmanda isiku pakkumused Minikonkursil vastavaks on kooskõlas RHAD-iga ning alused nende kehtetuks tunnistamiseks puuduvad.

19. Vaidlustaja ei ole toonud välja iseseisvaid õiguslikke või faktilisi asjaolusid, millest tulenevalt võiks seada kahtluse alla Kolmanda isiku pakkumuste edukaks tunnistamise otsuste õiguspärasuse Minikonkursi mõlemas osas, vaid lähtub nende otsuste vaidlustamisel eeldusest, et õiguspärased ei ole Hankija otsused Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamiseks ning hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest. Kuna vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija otsused Kolmanda isiku pakkumuste vastavaks tunnistamiseks on õiguspärased, on õiguspärased ka Hankija otsused, millega Kolmanda isiku pakkumus tunnistati edukaks.

20. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

20.1. Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

20.2. Kolmas isik osales vaidlustusmenetluses Hankija poolel, mistõttu on tal õigus kulude hüvitamisele Hankijaga samade reeglite alusel.

Kolmas isik on esitanud tähtaegselt taotlused lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks Vaidlustajalt kogusummas 1750 eurot (käibemaksuta), 8,75 h õigusabi osutamise eest tunnihinnaga 200 eurot.

Vaidlustuskomisjon leiab, et asja keerukust ja materjalide mahukust silmas pidades on Kolmanda isiku lepingulise esindaja kulud täies ulatuses vajalikud ja põhjendatud ning tuleb Vaidlustajalt välja mõista.

20.3. Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivistik